

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Constantin Alerguș, Petru Moraru, Nadejda Toma, Oleg Sternioală,
a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații
Gromovenco Vladimir și Rîhlea Vasile în numele inculpatului, împotriva sentinței
Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al
Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014, în cauza penală în privința lui

Cernei Vladlen Ion, născut la 12 martie 1980, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Trandafirilor 33/1, ap. 13.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.04.2012 – 29.03.2013 (prima instanță);

2. 18.06.2013 – 06.02.2014 (instanța de apel);

3. 27.06.2014 – 12.08.2014 (instanța de recurs ordinar)

Asupra recursurilor ordinare, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2013, Cernei Vladlen a fost condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Au fost admise acțiunile civile și s-a încasat de la Cernei Vladlen prejudiciul material în beneficiul lui: Volosatîi Liubov - 15400 lei; Jacoti Diana - 24150 lei; Antosii Ludmila - 3600 lei și 150 Euro, calculate în lei moldovenești la data achitării conform cursului oficial stabilit de B.N.M; Cerneanu Mihail - 1500 lei; Dada Andrei - 2800 lei; Obleac Ion - 1600 lei; Lupanciuc Igor - 2900 lei; Palainciuc Serghei - 2000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că Cernei Vladlen la 09.02.2012, în perioada de timp 12:00-18:00, a pătruns în apartamentul nr. 18 din str. Cuza Vodă 41/2, mun. Chișinău, care-i aparținea lui Volosatîi Liubov, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale și bani ce aparțineau ultimei în sumă totală de 15410 lei și de la Jacoti Diana bunuri materiale și bani în sumă totală de 24150 lei, astfel cauzându-le părților vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, la data de 13 spre 14.01.2012, pe timp de noapte, de la automobilul de model „Mercedes CLK 200”, cu n/î CSAM 805, ce aparținea lui Dada Andrei, care era parcat pe str. Decebal 23, mun. Chișinău, a sustras pe ascuns oglinzile retrovizoare în valoare totală de 4000 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, la data de 17 spre 18.01.2012, pe timp de noapte, aflându-se pe str. Titulescu 51, mun. Chișinău, a pătruns în automobilul de model „Toyota Corolla”, cu n/î COJ 610, de unde pe ascuns a sustras bunuri în valoare totală de 3600 lei, cauzându-i părții vătămate Antosii Ludmila o daună materială considerabilă.

Tot el, la 30.01.2012 în intervalul de timp de la orele 21:00 pînă la 22:30, aflîndu-se pe str. Căușeni 12, mun. Chișinău, pe ascuns a sustras de la automobilul de model „Renault Megane”, cu n/î CPH 166, carcasa cu oglinda retrovizoare din partea stîngă a automobilului în valoare de 1500 lei, astfel cauzîndu-i părții vătămate Cerneanu Mihail o daună materială considerabilă.

Tot el, în perioada 08.12.2012 ora 21:00 pînă la 09.02.2012 ora 08:00, a sustras pe ascuns de la automobilul de model „BMW 520”, cu n/î CMAG 750, care era parcat în fața scării nr. 2 al blocului de locuit de pe str. Cuza Vodă 21/2, mun. Chișinău, două oglinzi retrovizoare și două faruri „anticeață”, astfel cauzîndu-i părții vătămate Obleac Ion o daună materială considerabilă în sumă totală de 1600 lei.

Tot el, la data de 05.02.2012 în intervalul orelor 19:00-20:00, a pătruns în automobilul de model „Școda Octavia”, cu n/î CPG 874, care era parcat pe bd. Decebal 68/1, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras bunuri în valoare totală de 2900 lei, cauzîndu-i părții vătămate Lupanciuc Igor o daună materială considerabilă.

Tot el, în perioada de timp de la data de 26.01.2012 ora 19:00 pînă la data de 27.01.2012 ora 09:00, a pătruns în automobilul de model „Honda Civic”, cu n/î CZG 003, care era parcat pe str. Independenței 54/1, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras bunuri în valoare totală de 2000 lei, cauzîndu-i părții vătămate Palaiciuc Serghei o daună materială considerabilă.

Astfel, Cernei Vladlen a sustras bunuri materiale în sumă totală de 55160 lei.

3. Avocatul Gromovenco Vladimir a atacat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința lui Cernei Vladlen, invocînd că condamnarea inculpatului este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu se bazează pe probe directe și concludente, ce ar dovedi vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii imputate, că la baza sentinței de condamnare au fost puse probe inadmisibile, care au fost administrate contrar prevederilor art. 94 CPP.

La fel, a invocat că inculpatul la etapa urmăririi penale a fost influențat de către colaboratorii de poliție întru recunoașterea vinovăției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014, pronunțată integral la 12 martie 2014, apelul avocatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. La adoptarea soluției sale, instanța de apel a statuat că, prima instanță în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, a verificat și a stabilit cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, vinovăția acestuia fiind dovedită prin declarațiile părților vătămate Volosatfi Liubov, Jacoti Diana, Antosii Ludmila, Cerneanu Mihail, Dada Andrei, Obleac Ion, Lupanciuc Igor, Palainciuc Serghei, cît și prin probele scrise administrate la dosar și anume: raportul de expertiză dactiloscopică nr. 87 din 18.02.2012 (f.d. 45-50, vol. I); raportul de expertiză nr. 103 din 07.03.2012 (f.d. 153, vol. I); procesele-verbale de verificare a declarațiilor la fața locului din 15.03.2012 și din 19.03.2012 (f.d. 162-163, 194-195, vol. I; f.d. 32-33, 121-122, vol. II); procesul-verbal de percheziție la domiciliul inculpatului Cernei Vladlen din 18.02.2012 (f.d. 76-82, vol. I); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 20.03.2012 (f.d. 28); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 30.01.2012 (f.d. 64-65, vol. II); procesul-verbal de percheziție la domiciliul inculpatului Cernei Vladlen din 18.02.2012 (f.d. 76-82, vol. I); procesul-verbal de verificare a

declarațiilor la fața locului din 19.03.2012 (f.d. 92-93, vol. II); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 20.03.2012 (f.d. 84-85, vol. II); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 20.03.2012 (f.d. 86, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 20.03.2012 (f.d. 87-88, vol. II).

La fel, instanța de apel a conchis că probele administrate în cauză, în temeiul art. 100, 101 Cod de procedură penală, combat declarațiile inculpatului, prin care ultimul susține că nu se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate, această metoda fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale. Totodată, instanța a remarcat că, inculpatului în cursul procesului penal nu i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la sustragerea bunurilor părții vătămate Focșa Ion din automobilul de model „Audi B-4”, Colegiul penal a menționat că instanța de fond just a reținut că probele administrate pe acest episod nu demonstrează vinovăția inculpatului.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că de către prima instanță s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă în limitele legii sub formă de închisoare.

5. Avocatul Gromovenco Vladimir, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, la 09 aprilie 2014, a contestat cu recurs ordinar hotărârile judecătorești, solicitând casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere greșită probelor administrate și verificate în ședința de judecată, fapt ce a adus la condamnarea ilegală și neîntemeiată a lui Cernei Vladlen în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, că vinovăția lui nu a fost dovedită prin cumulul de probe dobândite în procesul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, că instanța de apel și-a întemeiat concluzia sa pe aceleași probe cercetate de către instanța de fond, probe, care nu au fost examinate potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

În acest aspect, recurentul s-a referit la declarațiile părților vătămate Volosatîi Liubov, Jacoti Diana, Antosii Ludmila, Dada Andrei, Palainciuc Serghei și probelor scrise, cărora, în viziunea lui, instanța de apel nu le-a dat o apreciere cuvenită.

La fel, recurentul mai invocă că:

- instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414, 417 CPP și s-a manifestat în favoarea părții acuzării;

- instanța contrar art. 413 alin. (7) Cod de procedură penală, nu i-a acordat ultimul cuvânt inculpatului, iar în procesul-verbal al ședinței de judecată s-a indicat că se audiază inculpatul Soltan Nicolae, pe când urma să fie audiat Cernei Vladlen;

- instanțele ierarhic inferioare au încadrat greșit acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, deoarece prejudiciul cauzat părților vătămate constituie suma de 46850 lei. Mai mult, instanțele eronat au reținut că părților vătămate Volosatîi L. și Jacoti Diana i-au fost cauzate prejudiciu în sumă de 15410 lei și 24150 lei, pe când prejudiciu fiind de 13000 lei și, respectiv, de 18250 lei.

5.1. Avocatul Rîhlea Vasile invocând temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar suplimentar, care a fost depus prin intermediul oficiului poștal la 16 iunie 2014, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Cernei Vladlen.

În motivarea recursului suplimentar, recurentul și-a exprimat dezacordul cu modul de apreciere a probelor, efectuat de către instanțele de fond și de apel, considerînd că acestea nicidecum nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

6. Asupra recursurilor declarate procurorul a depus referință, pronunțându-se pentru admiterea recursurilor în partea reîncadrării acțiunilor inculpatului în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, deoarece suma totală a bunurilor sustrase constituie 46850 lei.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul avocatului Gromovenco Vladimir urmează a fi admis, iar recursul avocatului Rîhlea Vasile - respins, din următoarele considerente.

7.1. Referitor la recursul înaintat de avocatul Gromovenco Vladimir.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs menționează că aceste prevederi legale și-au găsit reflectare în cauza dată.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărîrii atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Totodată, art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform hotărîrilor judecătorești, Cernei Vladlen a fost condamnat pentru sustragerea bunurilor pe ascuns în proporții mari în sumă totală de 55160 lei și anume de la: Volosatfi Liubov - 15410 lei; Jacoti Diana - 24150 lei; Dada Andrei - 4000 lei; Antosii Ludmila - 3600 lei, Cerneanu Mihail - 1500 lei; Obleac Ion - 1600 lei; Lupanciuc Igor - 2900 lei; Palaiciuc Serghei - 2000 lei.

În conformitate cu art. 126 Cod penal, se consideră proporții mari, proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase care depășește 2500 unități convenționale sau 50000 lei și, respectiv, 5000 unități convenționale sau 100000 lei.

Lecturînd materialele cauzei, Colegiul penal relevă că instanța de fond eronat a reținut cauzarea prejudiciului părților vătămate Volosatfi Liubov și Jacoti Diana în sumă de 15410 lei și, respectiv, 24150 lei, or, suma bunurilor sustrase pe aceste două epizoade descrise în partea descriptivă a sentinței, menținută de instanța de apel, constituie 13000 lei și, respectiv, 18250 lei.

În atare circumstanțe, instanțele ierarhic inferioare greșit au calificat acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, deoarece suma totală a bunurilor sustrase constituie 46850 lei, ceea ce conform art. 126 Cod penal, nu constituie proporții mari.

Astfel, acțiunile lui Cernei Vladlen urmează a fi reîncadrate din prevederile art. 186 alin. (4) Cod penal în cele ale art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, instanța de recurs va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persona celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, așa cum acestea au fost reținute de instanțele ierarhic inferioare, iar pedeapsa care va fi

aplicată sub formă de închisoare se va încadra în limitele sancțiunii articolului menționat, astfel situația inculpatului nu va fi înrăutățită.

Referitor la argumentele recurentului invocate la pct. 5 din prezenta decizie, privind nevinovăția inculpatului în comiterea furturilor, Colegiul penal conchide că, acestea sînt neîntemeiate, deoarece probatoriul administrat în cauză demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs menționează că, motivul invocat de avocat, precum că inculpatului nu i-a fost acordat ultimul cuvînt, este neîntemeiat, deoarece potrivit procesului-verbal din 06 februarie 2014, la ședința de judecată în instanța de apel a participat inculpatul Cernei Vladlen, acestuia i s-a oferit cuvînt referitor la apelul înaintat, a fost audiat în prezenta cauză și i s-a oferit ultimul cuvînt (f.d. 211-213, vol. 3), or, asupra acestui proces-verbal apărarea nu a formulat obiecții în conformitate cu art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală.

7.2. Referitor la recursul înaintat de avocatul Rîhlea Vasile.

Colegiul penal menționează faptul că, cu excepția căii ordinare de atac – apelul, legea procesual - penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decît cele prevăzute la art. 422 Cod de procedură penală.

De aceea, persoanele indicate în dispoziția art. 421 Cod de procedură penală, care au declarat în termen recurs ordinar, iar ulterior au depus recursuri suplimentare, acestea se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în termenul de 30 zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal constată că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 CPP, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă, că decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 12 martie 2014 (f.d. 214-verso, vol. 3) și înmînată avocatului Gromovenco Vl., conform recipisei, în aceiași zi - la 12 martie 2014 (f.d. 228, vol. 3).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 13 martie 2014 și expira la 14 aprilie 2014, însă, recursul suplimentar al avocatului Rîhlea Vasile a fost declarat la data de 16 iunie 2014 (f.d. 64, vol. 4), adică după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 CPP.

Reieșind din cele expuse rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Din considerentele relevate, recursul avocatului Rîhlea Vasile urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul înaintat de avocatul Gromovenco Vladimir urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Rîhlea Vasile în numele inculpatului Cernei Vladlen Ion.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Gromovenco Vladimir în numele inculpatului, casează parțial sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 martie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014, în cauza penală în privința lui **Cernei Vladlen Ion**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre după cum urmează.

Acțiunile lui **Cernei Vladlen Ion** se recalifică din prevederile art. 186 alin. (4) Cod penal în cele ale art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărîrilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 26 august 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Petru Moraru

Nadejda Toma

Oleg Sternioală